

Statsforvaltaren i Vestland

Vår dato:

18.09.2026

Vår ref:

2024/6572

Dykkar dato:

17.06.2026

Dykkar ref:

202320330

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandlar, innvalstelefon

Eyvin Søltnæs, 5764 3135

Fråsegn - endra søknad - nye kraftverk i Røldal-Suldalsvassdraget - motsegn

Det er positivt at tiltakshavar anerkjenner villreinen sin bruk av reguleringsområdet. Valldalen blir spart for nye reguleringsinngrep og auka reguleringsseffektar, og dei samla inngrepa ved utbyggingsprosjektet blir reduserte.

Dei justerte planane for Røldal 2 pumpekraftverk kjem framleis i konflikt med to nasjonale villreinområde og nasjonale mål for villreinen. Vi fremjar difor motsegn òg mot dei justerte planane for Røldal 2 pumpekraftverk, med heimel i vassdragsreguleringslova § 12 andre ledd og etter prinsipp og kriterium for motsegn i rundskriv nr. T-2/16, slik søknaden no ligg føre og ut frå dagens kunnskapsgrunnlag. I den vidare prosessen imøteser vi fagleg underbygde løysingar og framlegg til juridiske bindande krav som kan sikre omsynet til villreinen, og vi vil også kunne ha dialog kring dette.

Vi viser til høyringa av justert søknad for nye kraftverk i Røldal-Suldalsvassdraget.

Kva endringssøknaden gjeld

Den justerte utbyggingsløysinga byggjer på den opphavlege konsesjonssøknaden og seinare søknad om mindre justering av tekniske planar. Lyse Kraft DA meiner at nye avklaringar i prosessen etter høyringa av konsesjonssøknaden har gjort det aktuelt å søkje om ei ny løysing, ut frå oppdatert kunnskapsgrunnlag om villrein, spesielt vinterbruk og istilhøve, og vidare modning av både kraftverks- og nettløysingar. Samla sett meiner Lyse Kraft DA at endringane betre tar omsyn til villrein og dei samla inngrepa, og at samfunnsnyttan, og dermed moglegheita for realisering, har auka.

Vestre vassdrag

- Novle pumpekraftverk er teke ut av utbyggingsplanane; dermed inga endring i slukeevne inn/ut av Valldalsmagasinet, og inga pumping derfrå til Votna.
- Slukeevna og installert effekt i Røldal 2 kraftverk aukar.
- Inngrep ved Liamyrene/Novle og i Valldalen fell bort.
- Samla anleggsomfang blir mindre, og deponivolumet blir redusert med 500 000 m³.

Austre vassdrag

E-postadresse:
sfvlpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse:
Njøsavegen 2, Leikanger
Solheimsgaten 13, Bergen
Fjellvegen 11, Førde

Telefon: 57 64 30 00
www.statsforvalteren.no/vl
Org.nr. 974 760 665

- Hovudtrekka i den konsesjonssøkte løysinga er vidareførte, derav Kvanndal 2, Suldal 2B og Nordmork kraftverk.
- Vil oppretthalde dagens regulering av Isvatnet.
- Foreslår eit funksjonsbasert manøvreringsregime for Holmavatnet, med restriksjonar på pumping i nærmare definert periode vinterstid.
- Endra masse- og deponiplanar.

Tidlegare handsaming av saka

Statsforvaltaren i Vestland fremja motsegn mot Røldal 2 og Novle pumpekraftverk på grunn av vesentlege konsekvensar for to villreinstammar, og at utbygginga dermed ville kome i konflikt med nasjonale miljøverdiar. Ei tilleggsutgreiing om villrein som vi seinare hadde på høyring, meinte vi betra kunnskapsgrunnlaget om trekkruiter og beitebruk for reinen, men det gav ikkje grunnlag for å trekkje motsegna. Manøvreringa av Holmavatnet, som ligg utanfor Vestland fylke, angår villreintrekket òg i Vestland, og vi har vist til motsegner frå Statsforvalteren i Rogaland, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og Statsforvalteren i Agder.

Vår vurdering

Det er positivt at tiltakshavar anerkjenner villreinen sin bruk av reguleringsområdet. Valldalen blir spart for nye reguleringsinngrep og auka reguleringseffektar, og dei samla inngrepa ved utbyggingsprosjektet blir reduserte. Vi registrerer også at den justerte søknaden legg større vekt på omsynet til villrein og på å redusere dei negative konsekvensane i villreinområda.

Den viktigaste innvendinga, og avgjerande for motsegnene mot dei tidlegare utbyggingsplanane, var at pumpedrift vil påverke istilhøva, og dermed negativt påverke trekkruiter over isen på Votna og Holmavatnet. Vi meiner framleis at ei utbygging berre kan realiserast dersom isen blir trygg nok til at villreinen kan oppretthalde vintertrekkrutene. Ved høyring av endringssøknaden er det ikkje vedlagt nye hydrologifaglege utgreiingar som tilseier at det ikkje lenger er risiko for å forringe leveområda til villreinen i vesentleg grad.

Auka kapasitet i Røldal 2 skal kompensere for at Novle 2 er teke ut av planane, og det står klart i søknaden at produksjon og pumping gjennom vinteren vil vere avgjerande for det nye kraftverket. Planjusteringa vil berre føre til ubetydelege endringar i magasininfylling og marginalt mindre arealbeslag i og ved Votna samanlikna med dei opphavlege planane, og gjennomførte konsekvensutgreiingar kan framleis leggjast til grunn. For vestre vassdrag er det endringar i og ved Votna som kunne ført til endra påverknad på villrein.

Som vi har omtalt i tidlegare fråsegner må det leggjast vekt på forventa auka verdi av vintertrekket på Votna ved realisering av vedteken reguleringsplan for E134 med tunnelloysing. Nasjonal målsetjing og tiltaksplanar for å utrydde skrantesjuke vil òg bidra positivt. Vi viser til regjeringa si målsetjing om å styrke og bevare leveområda for villreinen på lang sikt. Det pågåande arbeidet med tiltaksplanar for villreinområda har som målsetjing å redusere samla belastning og betre tilhøva for villreinen

Vår vurdering er at òg dei justerte planane for Røldal 2 pumpekraftverk kjem i konflikt med to nasjonale villreinområde og nasjonale mål for villreinen. Vi viser òg til naturmangfaldlova § 10 om økosystemtilnærming og samla belastning, og til § 4 om forvaltningsmål for naturtypar og økosystem og § 5 om forvaltningsmål for artar, i den same lova.

Når det gjeld forslaget om eit funksjonsbasert manøvreringsregime for Holmavatnet, støttar vi intensjonen om å finne løysingar som både tek vare på villreinen og legg til rette for effektiv utnytting av pumpekraftverka. Etter vårt syn er forslaget likevel ikkje tilstrekkeleg fagleg underbygd til at det er mogleg å vurdere om, eller i kva grad, dei negative konsekvensane for villreinen vil bli reduserte. Det er framleis stor uvisse knytt til korleis pumpedrift påverkar isforholda, og føre-var-prinsippet må difor leggjast til grunn.

Vi meiner vidare at eventuelle konsesjonsvilkår må gi juridisk bindande krav for vinterdrifta og sikre dokumentasjon, rapportering og overvaking av drift, klimaforhold og villreinen sin bruk av området. Dette er nødvendig for å kunne vurdere effekten av eventuelle avbøtande tiltak og styrkje kunnskapsgrunnlaget. I den vidare prosessen imøteser vi fagleg underbygde løysingar og framlegg til juridiske bindande krav som kan sikre omsynet til villreinen, og vi vil også kunne ha dialog kring dette.

Vi har hatt dialog med dei andre statsforvaltarane om tema villrein i denne saka.

For Røldalsvatnet er det venta at den justerte løysinga vil gi noko auka variasjon i vasstand om vinteren og fram til snøsmeltinga, og isfritt parti i den austlege delen av vatnet kan auke, slik at det kan bli meir frostrøyk. Vi går ikkje inn i dei faglege vurderingane av denne problematikken, men vi legg til grunn at lokalsamfunn og brukarinteresser knytt til Røldalsvatnet vil bli ivaretekne i saka, slik vi òg kommenterte i ei tilleggsfråsegn etter sluttsynfaringa i september 2025.

I høyringsbrevet ber NVE Statsforvaltaren konkret vurdere om tiltaket treng løyve etter forureiningslova. Både langvarig anleggsfase og tunneldrift tilseier at tiltaket vil vere søknadspliktig etter forureiningslova. Det går fram av den opphavlege konsesjonssøknaden at tiltakshavar vil søkje til Statsforvaltaren om utsleppsløyve.

Med helsing

Gunnar O. Hæreid
konstituert statsforvaltar

Aslaug Aalen
miljødirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Ullensvang kommune	Opheimsgt. 31	5750	ODDA
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Statsforvaltaren i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Statsforvalteren i Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL